

Nationaal
Psychotrauma
Centrum

Themadossier Generaties en trauma

Literatuurlijst voor zorgprofessionals

Fishbane, M. D. (2021). [Het helen van intergenerationele emotionele wonden: een integratieve relationele neurobiologische benadering](#). *Gezinstherapie Wereldwijd* 32(2): 151-183.

In dit artikel wordt gekeken naar hoe oude emotionele wonden worden gereactiveerd in huidige relaties en naar hoe dit bijdraagt aan de intergenerationele overdracht van pijnlijke ervaringen en trauma's. Voortbouwend op de intergenerationele gezinstheorie en interpersoonlijke neurobiologie is daarvoor de dynamiek van de reactiviteit en persoonlijke groei verkend.

Oomen, F. (2021). [Hoe overleven we? Een verhaal over intergenerationeel trauma en heling](#), Nijgh & van Ditmar

Deze graphic novel is een autobiografische zoektocht naar de oorzaken en gevolgen van seksueel misbruik en hoe de keten te doorbreken van intergenerationeel trauma.

Pascalie Bonnier heeft voor het Uur van de Wolf een documentaire gemaakt over het ontstaansproces van dit boek. 2Doc, 56 min.

Denov, M., et al. (2020). [The intergenerational legacy of genocidal rape: The realities and perspectives of children born of the Rwandan genocide](#). *Journal of interpersonal violence* 35(17-18): 3286-3307.

Deze studie onderzoekt de realiteit en perspectieven van kinderen geboren uit genocidale of oorlogsverkrachting, en de gevolgen daarvan in post-genocide Rwanda. Deze groep heeft te maken met specifieke uitdagingen, waaronder worsteling met identiteit en verbondenheid, ambivalentie in de moeder-kindrelatie en de wens om meer te weten te komen over hun biologische oorsprong en erfgoed.

Eichelsheim, V., et al. (2019). [Before my time?: addressing the intergenerational legacies of the genocide against the Tutsi in Rwanda](#). *Intervention. Journal of Mental Health and Psychosocial Support in Conflict Affected Areas* 17(1): 31-39.

Deze studie heeft tot doel te doorgronden hoe de erfenissen van de genocide van 1994 op de Tutsi en de nasleep ervan worden overgedragen aan de volgende generatie binnen Rwandese families.

Bachem, R., et al. (2018). [The Role of Parental Posttraumatic Stress, Marital Adjustment, and Dyadic Self-Disclosure in Intergenerational Transmission of Trauma: A Family System Approach](#). *Journal of marital and family therapy* 44(3): 543-555.

Vanuit een gezinssysteemperspectief wordt onderzocht in hoeverre de PTSS van vaders en de secundaire traumatische stressstoornis van moeders en hun huwelijksrelatie van invloed is op de overdracht van trauma van ouders op kinderen. De resultaten benadrukken de cruciale rol van de moeder bij de overdracht van trauma's en suggereren dat het versterken van de huwelijksrelatie de overdracht van PTSS van de vader op de kinderen kan temperen.

Lehner, A. and R. Yehuda (2018). [Trauma across generations and paths to adaptation and resilience](#). *Psychological trauma: theory, research, practice, and policy* 10(1): 22.

Het artikel geeft een overzicht van verschillende mechanismen, die kunnen bijdragen aan intergenerationale traumatisering, op zowel psychosociaal als biologisch vlak. Coping en veerkracht van oorlogsoverlevenden - en in het bijzonder de aanwezigheid van PTSS - komen naar voren als belangrijke moderatoren bij de overdracht van ouderlijk trauma op de tweede generatie.

Stein, J. Y., et al. (2018). [Veterans' Offspring's Personality Traits and the Intergenerational Transmission of Posttraumatic Stress Symptoms](#). *Journal of Child and Family Studies* 27(4): 1162-1174.

Deze longitudinale studie onderzocht de rol die de Big Five-persoonlijkheidskenmerken en psychopathologie van nakomelingen van veteranen spelen bij intergenerationale overdracht van psychotrauma. Persoonlijkheidskenmerken van nakomelingen kunnen inderdaad een rol spelen bij deze overdracht en verklaren individuele verschillen.

Banneyer, K. N., et al. (2017). [A review of the effects of parental PTSD: A focus on military children](#). *Couple and Family Psychology: Research and Practice*, 6(4), 274–286.

Deze studie geeft een overzicht van de effecten van PTSS bij militairen op hun kinderen, en relevante behandelingen. Hierbij ligt de nadruk op negatieve psychosociale effecten bij kinderen met een ouder die PTSS heeft.

Alexander, P. C. (2014). [Intergenerational cycles of trauma and violence: An attachment and family systems perspective](#), WW Norton & Company.

In dit boek gaat de auteur in op de veelzijdige hechtingsrelatie tussen ouder en kind en de plek daarvan in het bredere familiesysteem. Zij integreert klinische ervaring met de aandacht voor de neurobiologische en epigenetische effecten van trauma op de lange termijn. Ook bespreekt zij hoe veerkracht en interventies op maat cycli van trauma en geweld kunnen doorbreken.

Siegel, J. P. (2013). [Breaking the links in intergenerational violence: An emotional regulation perspective](#). *Family process* 52(2): 163-178.

Neurowetenschappelijk onderzoek suggereert dat emotieregulatie een belangrijke schakel kan zijn in de erfelijkheid van huiselijk geweld. Deze studie pleit voor een trauma-geïnformeerde benadering voor het herkennen van symptomen van een gebrek aan emotieregulering en voor een behandeling die gezinssystemen en strategieën voor emotieregulatie omvat.

**Nationaal
Psychotrauma
Centrum**

Op de hoogte blijven?

De ARQ-bibliotheek | Information Support houdt de literatuur bij over Naoorlogse generaties. Bent u geïnteresseerd in deze attendering? Stuur dan een mail naar bibliotheek@arq.org, met als onderwerp: *Attendering Generaties en trauma*.